

Skövde kommun

Rektorn vid Heneskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Heneskolan
i Skövde kommun

Tillsyn i Heneskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skövde kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Heneskolan besöktes av Skolinspektionen den 11 september 2012.

Fakta om skolan

Heneskolan har höstent 2012 ca 320 elever i åldrarna 6-12 år tidigare har skolan inte haft årskurs 6. Skolan är indelad i tre spår, Smaragden, Rubinen och Opalen. Smaragden och Rubinen består av förskoleklasser, åk 1-3 samt fritidshem som är integrerade i spåren. Opalen består av åk 4-6. Skolan till stora delar är tvåparallellig men F och åk 1 är treparallelliga. Skolan har även ett arbetslag kallat Kristallen som består av speciallärare, idrottslärare och slöjdlärare. För elever i åk 3 har skolan en fritidsklubb som heter Safiren och för eleverna i åk 4-6 har en fritidsklubb som heter Gruvan. Varje spår/arbetslag har en samordnare som har visst ledningsuppdrag för arbetslaget och ingår i Hene-Våmbsskolans samordningsgrupp.

Den senaste resultatredovisningen från år 2011 visar att alla i årskurs 3 klarade de nationella proven förutom i svenska där slutresultaten var 98 procent. I årskurs 5 var resultaten i engelska 98 procent, matematik 95 procent, svenska 91 procent och idrott och hälsa 98 procent. I övriga ämnen nådde samtliga elever fullt resultat. Enligt rektor vet lärare och specialpedagog vilka elever det gäller och också vilka delar som saknas. I flera fall handlar det om elever som ännu inte har lärt sig svenska vilket inte bara påverkar resultatet i svenska. I idrott och hälsa är anledningen att några elever ännu inte är simkunniga.

Helhetsbedömning

Heneskolan har som pedagogisk utgångspunkt en helhetssyn på barnet. Det innebär bland annat att de arbetar med att integrera de estetiska ämnena i skolans tematiska arbetssätt. Skolans rektor har god kontroll över skolans verksamhet och skolans processer. Skolans arbete med trygghet och studiero fungerar bra. I både skolans egna enkäter och Skolinspektionens enkät till eleverna svarar eleverna att de känner sig trygga och har studiero. Det är dock viktigt att planen mot kränkande behandling, tillika likabehandlingsplan, är ett aktivt dokument som omfattar åtgärder som bygger på en kartläggning och en redogörelse av genomförda åtgärder från föregående års plan. Insatser för att förbättra skolans arbetsmiljö sätts in när skolans personal eller elever uppmärksammar ett sådant behov.

Skolans arbete med måluppfyllelse brister dock i några väsentliga delar. De analyser som görs av skolan är inte tillräckligt djupa, vilket innebär att det sak-

nas koppling mellan elevernas kunskapsresultat och skolans övriga utvecklingsarbete. Detta är ett viktigt underlag för att kunna göra en fördjupad analys för att förstå vad som behöver förändras i undervisning och organisation. Detta för att skapa bättre förutsättningar för eleverna att nå så hög måluppfyllelse som möjligt. Vilket återspeglas också i dokumentationen i åtgärdsprogrammen. Även dokumentationen i de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen brister. Sammantaget visar ovanstående brister att det systematiska kvalitetsarbetet bör förbättras, särskilt när det gäller dokumentation och analys. Om skolan förbättrar sitt arbete med att följa upp hur undervisningen planeras och genomförs och analysera hur resultaten påverkar elevernas möjlighet att utvecklas så långt som möjligt samt använder resultaten till att utveckla verksamheten kommer också det systematiska kvalitetsarbetet förbättras.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skövde kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 10 januari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ska se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska rektor se till att åtgärdsprogram utarbetas för de elever där utredningen visar att ett sådant behövs. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektor.

Enligt rektor upprättas åtgärdsprogram för de elever som har behov av detta. Rektor beslutar efter utredning om ett åtgärdsprogram ska upprättas eller ej och om innehållet i åtgärdsprogrammet. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av är de långsiktiga och kortsiktiga åtgärderna inte på ett tydligt sätt relaterade till kunskapskrav samt läroplanens mål. Det är svårt att förstå

vad eleven förväntas uppnå på kortare eller längre tid. I ett av programmen står det exempelvis under kortsiktiga åtgärder att det ska vara två pedagoger i klassen vid flera tillfällen i veckan och på individnivå är åtgärderna exempelvis läsa hemma 10 minuter per dag, gemensam bearbetning av texter, läsläxor och liknande. Rubriken uppföljning har tolkats på flera olika sätt. I några fall konstaterar man endast att summativ bedömning ska användas, i andra fall konstateras att uppföljning ska ske i arbetslaget. Gemensamt för åtgärdsprogrammen är att de inte visar på ett tydligt sätt hur åtgärderna ska följas upp och i flera fall inte heller när.

Utredningen visar att åtgärdsprogrammen inte alltid anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur de ska följas upp och utvärderas. Verksamheten uppfyller därför inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna ska avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. I de individuella utvecklingsplanerna ska också framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av framgår att dessa är av varierande kvalitet. Det är svårt att se att omdömena tydligt visar elevens kunskaper utifrån kunskapskraven. I flera fall är omdömet så begränsat och därmed otydligt att det är svårt att förstå att det är ett omdöme. De är inte utformade på ett sådant sätt att det framgår om eleven förväntas nå de kunskapskrav som minst ska ha uppnåtts i slutet av det tredje och sjätte skolåret. Den bedömningen saknas ofta. I den individuella utvecklingsplanen framgår inte alltid tydligt vilka insatser skolan ska sätta in för att eleven ska nå kunskapskraven. Skrivningarna är ofta alltför generella, det kan stå att eleven ska "jobba med veckans ord" utan övriga kommentarer.

Utredningen visar att de individuella utvecklingsplanerna måste förbättras så att de innehåller tydliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven samt sammanfattar de insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. På så sätt blir den individuella utvecklingsplanen det stöd för elevens fortsatta utveckling som den är tänkt att vara. Verksamheten uppfyller därför inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

10 kap. 13§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Rektor ska också ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå genomföras ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls och kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Enligt skollagen ska rektorn särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Ett av de verktyg som skolan använder är den årliga kvalitetsredovisningen. Redovisningen bygger på en mall som kommunen tagit fram. I mallen förväntas skolan skatta hur de lyckats med att utveckla verksamheten. Skattningen görs utifrån en fyrgradig skala. Enligt rektorn används kvalitetsredovisningen mer som ett sätt att rapportera till förvaltningen än som ett instrument för utveckling. De analyser som görs är enligt Skolinspektionen ofta knapphändiga och det är svårt att se kopplingen mellan analys och åtgärder. Det är till exempel viktigt att analysera orsakerna till att alla når kraven i vissa ämnen och inte i andra. I skolans övriga dokument finns inte en tydlig linje mellan hur undervisningen bedrivs på skolan och hur den undervisningen påverkar elevernas möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen. I och med att denna process inte i alla delar genomförs eller dokumenteras är det svårt att se tecken på att de eventuella slutsatser som kan dras av lärares

olika sätt att undervisa ligger till grund för diskussioner kring hur undervisningen ska utvecklas. Rektor uppger i intervju att hon inte är nöjd med hur skolans kvalitetsarbete utvärderats och dokumenterats och skolan arbetar därför med att ta fram nya rutiner för dokumentation som är mer ändamålsenliga för ett systematiskt kvalitetsarbete än de nuvarande.

Utredningen visar att rektorn inte tar ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete eftersom det saknas ett kvalitetsarbete för skolenheten som består av alla delar, det vill säga kartläggning, planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Som en följd av detta saknas viktiga underlag, till exempel analyser och utvärderingar av det pedagogiska arbetet och värdegrundsarbetet, för att kunna bedriva ett effektivt arbete för att identifiera eventuella utvecklingsbehov. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa dessa brister.

Författning

4 kap. 4, 5, 6, §§ skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Skövde kommun en anmärkning.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolenheten saknar en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

På Heneskolan finns en likabehandlingsplan som också innehåller plan mot kränkande behandling. Planen innehåller redogörelse av vilka lagar som gäller, definitioner, förebyggande arbete, konkreta handlingsplaner och åtgärder samt rutiner för hur rapportering ska gå till, men saknar andra viktiga delar. I det förebyggande arbetet kartlägger skolan regelbundet verksamheten bland annat med hjälp av enkäter och genom att eleverna får märka ut områden på skolan

och skolgården där de inte känner sig trygga. I skolans likabehandlingsplan syns inte slutsatserna från analysen av kartläggningen kopplade till kartläggningen samt de eventuella åtgärder som kommer sig av kartläggningen. Detta arbete kan, enligt Skolinspektionen, därför inte följas upp och likabehandlingsplanen kan därför upplevas som statisk och inte som ett levande aktivt dokument. Enligt rektor är de medvetna om detta och gruppen som ansvarar för arbetet kommer att arbeta om planen.

Utredningen visar att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Huvudmannen ges därför en anmärkning och måste se till att bristen åtgärdas.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Kjell Ahlgren
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).